

ЛОЗАТА И НЕЙНИЯ ПЛОДЪ

Лозата се отглежда въ нашето отечество от изпознати времена. Според учените и specially изследваните на историята на лозата се твърди, че нейното първо отечество е северно-източният и източен брягове на Черно море и западните и южни склонове на Кавказните планини. Преди много златен годиня хората, които са живели по тия места, вкували плодът на лозата, каресвали юж и се загрижили за посеването и по-близко до жилищата. Така станало пренасянето на лозата от черноморските брягове из цяла Балкански полуостров, а въ последствие и из цяла Европа. По-късно, след откриването на Америка, европейци изследвали на новата земя, се обяснявали с новъ видъ лоза, която се различавала от европейската по своите вкуси и един плодове—грозда. Използвайки това преимущество на Американската лоза, европейците-изследвачи см. я пренесли въ Европа, почнали да облагородяват европейската лоза с американската и с получили разни видове лози, които давали много по-добри плодове.

Лозата е много буйно растение въ отицата на своето отечество. Тя много обича при печените места и за това хората—лозари избират за лозе място с южно изложение, запазено от вятровете. Всички отъ вас, малки читатели, зная старата пословица: „не седи на бокъ лозе!“ Защо? Много ясно, високите места са много изложени на вятровете, а това не помага на добрия растеж на лозата. Лозовото стъбло не става много дебело, то е тънко и уязвимо. Най-голямото удобство на лозата е да се уреди около някое стъбло и отъ него му да показва своите съблазнителни вкусни плодове и дивното разперени листа. Днес хората, които отглеждат лозата и построяват специални скелети—чаршаци, за да не се разклонява по земната повърхност или уреди около другите овощни дървета. Кой не е отивал под лозовия чаршак и сь радост е наблюдавал красиво съцветните клони—филки, листа широко разперени и уязвимите на зари дръжки нисури грозди? Пролетнаш ржа, отхвърнаш няколко зърна и неистовно ги подхвърнаш към устата, за да изядеш вкусния сокъ из твоя малък мъчител!

Като всички растения и лозата има цътве, които са много дребни и събрани въ съцветия сложени грозди, който се андерсонира според случая въ дълги мустанци—връзки, за да се задържи стъблото на лозата.

Отъ облагородяването на дивната лоза, днесъ произвеждат и получават най-различни видове лози, които се отличават по цъфта на плода, а най-вече по вкуса и количеството на гроздовата захар. Според горните отличителни белези днесъ познаваме много видове лози. Например: Мискетъ, Резакъ, Чаушъ, Гълка, Дамиска, Паница, Абузъ-Али, Татарка и др.

Днесъ има хора, които се занимават специално с отглеждане и облагородяване на лозата, наречени — пилонистки.

Понеже лозата се отглежда из цялото наше отечество, то всички отъ вас, малки читатели, е вкусил отъ незнатния вкус и аромата на плодът ѝ — гроздето. Плодът на лозата е не само приятен за ядене и съблазнителен сь хубавия си видъ, но и въ голяма степенъ лъскавитъ.

Хрептеността и левонитостта на гроздето е било прешлено отдавна отъ учените и за това е билъ извлеченъ специаленъ екстрактъ отъ него за лекуване противъ някои болести. Този екстрактъ се нарича „виноукъ“ и се продава въ аптеки. Преди няколко години се основаха гроздолечебни станции, въ които се лекуваха известни болести чрезъ ядене на грозде. Въ нашата родна земя има гроздолечебни станции, те се намират въ гр. Варна.

Това лѣто въ американската гроздолечебна станция лѣтувала и се лекувала десетин болни ученици на многоко сѣмъ.

Ж. Жерковъ

